

ταχειρισθῆ τις ἕτερον φῶς, οἷον τὸ ἠλεκτρικόν, τὸ τῶν ἀστρῶν τὸ τεχνητόν. Εἰς τὸ ἠλεκτρικόν π. γ. φῶς, αἱ μέλαινα γραμμὰ ἀντικαθίστανται ὑπὸ γραμμῶν λαμπρῶν, αἱ δὲ ραβδώσεις καὶ τὰ χρώματα τῆς φλογὸς μεταβάλλονται ἀναλόγως τοῦ ἐν αὐτῇ καίμενου μετάλλου, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἔχει χαρακτηριστικὰς μελάνας καὶ λαμπρὰς ἐν τῷ φάσματι γραμμὰς. Αἱ παρατηρήσεις αὗται τοῦ Herchel, γενόμεναι ἀντικείμενον μελέτης πολλῶν σοφῶν, ἐν οἷς διαπρέπουσιν ὁ Kirchhoff καὶ ὁ Bunsen, ἔδωκαν γένεσιν εἰς νέαν ὁδὸν χημικῆς ἀναλύσεως, ἣτις εἶναι γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα φασματικῆς ἀναλύσεως (analyse spectrale) ἢ φωτοανάλυσις.

Τὸ φασματοσκόπιον εἶναι ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς τὴν ἐργασίαν ταύταν, τὴν φωτοανάλυσιν, ὀφείλεται δὲ εἰς τὸν Kirchhoff καὶ Bunsen, οἵτινες πρῶτοι μετεχειρίσθησαν αὐτὸ, ἀντὶ τοῦ πρότερον ἐν σκοτεινῷ θαλάμῳ παρατηρήσεως. Εἶναι τοιοῦτοσπερ πῶς κατασκευασμένον (ἐκ τριῶν διοπτρῶν, διατεθειμένων περὶ τὸ κέντρον τοῦ συστήματος, ἐν ᾧ εὕρηται τὸ τριγωνικὸν πρίσμα) ὥστε νὰ δεικνύῃ τὰς παραλλαγὰς τοῦ χρώματος καὶ τὰς ραβδώσεις, τὰς παραγομένας ἐν τῷ φάσματι, συνάμα δὲ διὰ μικροσκοπίου ἐργαλείου νὰ καταμετρᾷ καὶ τὸ μῆκος αὐτῶν. Τὸ πρῶτον ἐξέτασιν σῶμα ἀναρτᾶται διὰ σύρματος ἐκ λευκοχρύσου ἐν τῇ φλογὸς τοῦ ἀερίουφωτός.

Τὰ τελειότερα διὰ τὴν ἀκρίβειάν των πειράματα ἐγένοντο ἐπὶ τῶν ἀλκαλοειδῶν μετάλλων, ἅτινα εὐκόλως ἐν μετρίῳ θερμοκρασίᾳ ἐξαερούνται. Διὰ τὰ λοιπὰ ὅμως τῶν μετάλλων, ἅτινα ἐν ὑψίστῃ μόνον θερμοκρασίᾳ ἐξατμίζονται, παρίσταται ἡ ἀνάγκη ἐντονωτέρας πηγῆς θερμαντικοῦ. Τότε δὲ γίνεται χρῆσις τοῦ ἠλεκτρικοῦ σπινθῆρος ἢ τοῦ Βολταϊκοῦ τόξου. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀκόμη τὴν περίστασιν ἡ ἐργασία εἶναι λίαν πολύπλοκος διὰ τὸ πλῆθος τῶν ραβδώσεων, δι' ὧν τινὰ τῶν σωμάτων χαρακτηρίζονται ἐν τῷ φάσματι. Οὕτως ὁ σίδηρος καὶ πολλὰ ἄλλα μέταλλα παρέχουσιν 70 χαρακτηριστικὰς ραβδώσεις ἐν τῷ φάσματι. Ὁ μέγας ἀριθμὸς οὗτος τῶν χαρακτηριστικῶν ραβδώσεων καθιστᾷ πολὺ δύσκολον τὴν διαστολὴν ἐνός τῶν στοιχείων.